

ברוצלוזיס/ קדחת מלטה

ברוצלוזיס, הידועה גם בשמה "קדחת-מלטה" נגרמת ע"י חיידק הנקרא ברוצלה (Brucella). הדבקה של בעלי-חיים ואדם נעשית בצורה ישירה או עקיפה, בין בעלי חיים נגועים לבין בריאים.

הברוצלוזיס בבעלי-חיים

בעלי-חיים עוברת ההדבקה בברוצלה כמעט ללא מחלה הניתנת לזיהוי, צאן חדש שמקורו בעדרים אחרים, יכול להיות נגוע מבלי שאיש ידע על כך. בצורה כזאת ידביקו בעלי-חיים החדשים את אלה שבעדר הוותיק. הדבקה ראשונה של ברוצלה בעדר אשר היה חפשי ממנה תתבטא, בדרך-כלל, בהפלות בבעלי-חיים. לאחר שהחיידק כבר קיים בעדר החדש לא יהיו בו הפלות נוספות בעונות הבאות, למרות שבעלי-חיים בעדר נושאים את החיידק ומסכנים את הבריאות הן של עדרים אחרים והן של האדם.

הדבקת אדם ובעלי חיים תתכן בצורות הבאות:

1. מן הנפל (העובר המת), השיליה וההפרשות בעת הפלה.
2. מן ההפרשות והשיליה בזמן המלטה תקינה.
3. באברי בעלי-חיים נגועים בעת השחיטה.
4. בחלב ומוצרי, שמקורם בפרות, בכבשים, ובעיזים נגועות.
5. אכילה של מזונות אשר זוהמו בהפרשות של בעלי-חיים נגועים.

הברוצלוזיס באדם

סכנת הברוצלוזיס לכלל הציבור היא עקב צריכה של חלב ומוצרי המזוהמים בחיידק. חלב הנגוע בברוצלוזיס אינו מראה כל סימנים שהוא אינו תקין: הוא איננו "מקולקל" או "חמוץ" ומראהו רגיל בהחלט!

מחלת הברוצלה קשה לאבחון משתי סיבות עיקריות:

- הסימנים הראשוניים אינם אופייניים רק לברוצלוזיס אלא יכולים להיות קיימים בשלבים ההתחלתיים של מחלות רבות אחרות.
- משך-הזמן העובר בין החשיפה לחיידק (כלומר לאחר צריכה של חלב נגוע ומוצרי או לאחר מגע עם בעלי חיים נגועים או עם אבריהם) ועד שמתחילים לראות את סימני-המחלה באדם אינו קבוע ונע בין שבוע ועד חודשים אחדים. לכן לא תמיד זוכר האדם החולה מתי היה חשוף למזון אשר הדביק אותו במחלה.

סימני המחלה:

- עייפות ותשישות מוגזמת.
- עליה בחום-הגוף, בדרך-כלל בצורה גלית: החום גבוה בערב אך תקין בבוקר.
- צמרמורות, הזעה מרובה, כאבי-ראש.

מחלה לא מטופלת עלולה להסתבך ותתכן פגיעה במערכות גוף שונות, באחוז קטן מהמקרים יתכן אף מוות:

- דלקות באברים פנימיים: דלקות-פרקים, דלקות מח-העצם.
- דלקות במערכת-המין – הפלות בנקבות, דלקות באשכים וביותרת האשך בזכרים.
- דלקת בשריר הלב

מהירות אבחון המחלה חשובה ביותר מאחר והתרופות האנטיביוטיות יעילות רק בשלבים ההתחלתיים של המחלה. גם כאשר מתבצע הטיפול מוקדם ומצליח לרפא את המחלה הראשונה, יישארו עדיין בגוף חיידקים אשר חמקו מן התרופות. לכן שכיחות ביותר התפרצויות חוזרות של ברוצלוזיס, חדשים ואף שנים לאחר העלמות סימני המחלה הראשונים.

מניעת הברוצלוזיס

1. צריכת חלב ומוצרי

- המנעות משתיה של חלב ישירות מבעלי-החיים או ממיכל האיסוף של החלב במשקים.
- אין לצרוך חלב ומוצרי שלא עברו עיקור ופסטור (עיקור ופסטור משמידים חיידקים). יש לקנות חלב ומוצרי מפוסטרים בלבד ומתוצרת מחלבות ידועות ומאושרות ע"י משרד הבריאות.
- יש להקפיד על פסטור או עיקור של חלב-משק לפני התרתו לשתייה או לפני התחלת עיבודו למוצרים מוצקים.

2. מגע עם בעלי - חיים

3. נקיטת אמצעי-זהירות בעת טיפול בהמלטות או בהפלות של בעלי-החיים: לבישת כפפות, נעילת מגפיים, לבישת בגדים סגורים, המנעות מאכילה/שתייה/עישון בעת העבודה, חיטוי מקום ההמלטה/ההפלה, הרחקה מסודרת של הפרשות ושיליות.
4. בידוד המפילות משאר אוכלוסיית העדר.
5. משלוח לבדיקה מעבדתית (דרך משרדי השירותים-הווטרינריים) של כל נפל (עובר מת) ושיליתו.
6. הקפדה על חיסון כל המקנה (ע"י אנשי השירותים-הווטרינריים) נגד הברוצלוזיס.
7. לפני קניית של צאן חובה לקבל היתר מהלשכה הווטרינרית המחוזית ההיתר ניתן ללא עלות ומהווה אישור שהעדר המוכר מחוסן, נבדק ונמצא נקי מברוצלוזיס.
8. חיסון ובדיקות ברוצלוזיס מתבצעים ע"י הלשכה הווטרינרית ללא עלות.

לשאלות נוספות ניתן לפנות אל השירות הווטרינרי העירוני בטל' 08-9771961
לשאלות בנוגע לקניית צאן, חיסונים ובדיקות יש לפנות ללשכה הווטרינרית כנות: 08-8591533

בברכה,
ד"ר רויטל אורבך
הרופאה הווטרינרית העירונית

